

Ο ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ

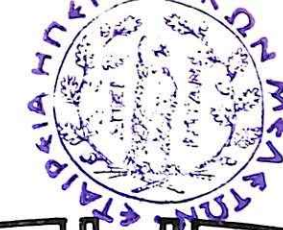
ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡΙΘΜΟΣ 7

ΝΑΡΗΣ - ΜΑΡΤΗΣ 1981

Ο ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΓΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΔΩΡΕΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜ. 22-5-81
ΑΡΙΘ. 24638

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
ΑΡΙΘΜΟΣ 7

ΓΕΝΑΡΗΣ - ΜΑΡΤΗΣ 1981

«ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
 ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
 ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

Συντάσσεται από Έπιτροπή

Υπεύθυνος:

Τό Διοικητικό Συμβούλιο του
 Συλλόγου.

Γραφεία περιοδικού:

Γεωργίου Β' 13 Ίωάννινα

Τηλεφ. (0651) 28020

Διεύθυνση για την εξυπηρέτηση του
 περιοδικού «Καθρέπτης» - Άλληλ-
 γραφία

Θανάσης Α. Πατσούρας

Νεοφ. Δούκα 6 - Ίωάννινα

Τηλ. (0651) - 24.164

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έσωτερικού Δρχ. : 300

Έξωτερικού Δολ. : 20

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ —

— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

α) ΙΩΑΝΝΙΝΑ:

ο Ταμίας του Συλλόγου

Κώστας Θ. Νίκου

Μανωλιάσσης 53

Τηλ. (0651) 31.609

β) ΑΘΗΝΑ:

Κώστας Χρ. Γιωτάκης

Έλλης 28 - Αιγάλεω

Τηλ. (01) 5985462

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βασίλης Δ. Παπαδημητρίου

Κώστας Ε. Σιώτος

Γιώργος Δ. Αναστασίου

Άντώνης Δ. Αντωνίου

ΜΙΑ ΑΞΙΕΠΑΙΝΗ ΚΙΝΗΣΗ

Είναι αιώνιος παγκόσμιος νόμος, οποιοδήποτε συλλογικό όργανο δέν πλαισιώνεται από νέους ανθρώπους, να είναι καταδικασμένο σε μαρasmus και τέλος σε θάνατο.

Αντίθετα όποιο συλλογικό όργανο πλαισιώνεται από νέους ανθρώπους έχει ζωτικότητα και είναι γεμάτο όρεξη για δημιουργία. Και αυτό γιατί τα νιάτα είναι ή ζωή.

Αυτή είναι ή εξέγηση του γεμάτου όρμη για δράση και δημιουργία συλλόγου μας. "Ήδη έχει ένα τέταρτο του αιώνα ζωή και σφίζει από δραστηριότητα. Και αυτό γιατί τα νιάτα πέρα από τον άδολο ιδεαλισμό και την ρομαντική διάθεση, έχουν και τόλμη.

Έκδρομές στο έξωτερικό, έκπολιτιστικές έκδηλώσεις ύψηλoυ έπιπέδου. Αθλοθέτηση βραβίων για νέους με λαμπρή επίδοση στα γράμματα. Έργα πολυδάπανα στη γεννέτειρά μας. Έκδοση περιοδικού. Δωρεές στην έκκλησία και τόσα άλλα που όλοι μας τα ξέρουμε.

Και όλα αυτά γιατί οι νέοι μας αγκάλιασαν με αγάπη και στοργή την πρώτη προσπάθεια των πατέρων τους, πήραν την σκυτάλη στα δικά τους στιβαρά χέρια για να την δώσουν στους επερχόμενους.

Σέ κάθε συνεδρίαση οι νέοι μας δέν άκούνε μόνο αλλά κάνουν γόνιμη κριτική. Υποδεικνύουν σωστές λύσεις και χαράζουν νέους δρόμους, που όχι μόνον ένδυναμώνουν το Σύλλογό μας αλλά και διευρύνουν τη δραστηριότητα και τα ενδιαφέροντα του. Τολμούν πράγματα που οι πρεσβύτεροι τα βλέπουν με σκεπτικισμό.

Στήν ετήσια Γενική Συνέλευση μετά τον Οικονομικό άπολογισμό συζητήθηκαν και άλλα θέματα. Ένα από αυτά ήταν ή πρόταση νέων του χωριού μας να κάνουν χορευτικό όμιλο, μέσα στα πλαίσια και στις άρμοδιότητες του συλλόγου μας. Ανάπτυξαν το σχέδιό τους το όποιο είχαν μελετημένο στην έντέλεια (Δάσκαλο, μέρος για πρόβες, στολές). Μέσα στις προθέσεις τους είναι να κάνουν ακόμη συλλογή και καταγραφή όλων των τραγουδιών του χωριού μας με μαγνητόφωνο.

Παρά τίς αντίθετες γνώμες που άκούστηκαν, ή Γενική συνέλευση είδε με πολύ καλό μάτι την προσπάθεια των παιδιών.

Τό Δ/κό Συμβούλιο από την πλευρά του ύποσχέθηκε άμέριστη συμπαράσταση στην άξιέπαινη προσπάθεια των νέων μας να διατηρήσουν και διασώσουν τους παραδοσιακούς χορούς της πατρίδας μας και να καταγράψουν όλα τα τραγούδια. Όπως αντίλαμβάνεται ό κα-

θένας μας πρόκειται για μεγάλη προσφορά στην Έλληνική λαογραφία.

“Ας προσέξουν αυτή την εύγενική προσπάθεια των νέων του χωριού μας και άλλοι αρμοδιότεροι.

Μαζί με το μεγάλο Εὐγεστά παιδιά, θα τους συστήσω να περιλάβουν μέσα στους στόχους τους και την ποιοτική ανύψωση του περιοδικού μας. Να γίνει ο «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ», πραγματικός καθρέφτης των πολυποίκιλων δραστηριοτήτων του Συλλόγου μας.

καθρεπτης

επιστολες

Γέννηση 26 - 2 - 81

‘Αγαπητοί συντοπίτες!

Μέ ενδιαφέρον παρακολουθώ την προσπάθειά σας και δεν μπορώ παρά να σας συγχαρώ με ειλικρίνεια και να σας εύχηθώ να βελτιώνετε, χρόνο με το χρόνο, την παρουσία σας αυτή στον ‘Ηπειρώτικο χώρο. “Όσο με αφορά, θα σας συντρέξω με όλες μου τις δυνάμεις και, κοντοχωριανός καθώς είμαι, θα ενώσω τη φωνή μου, που δεν πιστεύω να είναι και τόσο παράταιρη, με τη δική σας. “Όμως λίγο αργότερα, γιατί τώρα έχω τραχανά απλωμένο.

Κλείνοντας, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι έφτασαν στα χέρια μου μόνο τα τρία τελευταία τεύχη (‘Απρίλης—Δεκέμβρης 1980) και να σας παρακαλέσω να μου στείλετε, αν είναι δυνατό, και τα προηγούμενα.

Μέ πολλές εύχαριστίες

και πατριωτικούς χαιρετισμούς

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Κάποτε μεταξύ των προγόνων μας, στο ‘Αμπελοχώρι, που τότε λέγονταν Σκλούπο, έδω και πολλά χρόνια, περισσότερα από έναν αιώνα, καθώς μου διηγούνταν οι γεροντότεροι της εποχής των παιδικών μου χρόνων συνέβη το εξής περιστατικό.

Τότε όπως και πάντα στα χωριά Ζούσαν οι λεγόμενοι νοικοκυραίοι και αιώνιοι φτωχοί. Κοινωνία ταξική και διακριτική ίδια και χειρότερη λίγο ίσως από την σημερινή που την Ζούμε και έμεεις. Το χωριό μας τότε ήταν ή εποχή που αριθμούσε 25 με 30 σπίτια που τα κατοικούσαν όρισμένα τάραφια «σόια» που λέμε. Οι περισσότεροι προέρχονταν σχεδόν από το ίδιο τάραφι το Νουτσέικο μιά και ο Νουτσος ήταν που πρωτοέστησε το χωριό μας, όπως μας λέει ή παράδοση και όπως πιστεύεται από όμολογίες όρισμένων παλιών γερόντων από διάφορες χρονολογίες της εκκλησίας κ.λ.π. και άλλες μαρτυρίες. ‘Αναλυτικότερα θα ξαναγράψουμε για την ιστορία του χωριού μας, για όσα έχουμε πληροφορηθεί. Με το πέρασμα του χρόνου όμως αν και προέρχονταν όλοι από το ίδιο τάραφι και έπρεπε να έπονομάζονται όλοι Νουτσαίοι, μερικοί τους σκάλωσαν όρισμένα παρατσούκλια και παρουσιάζονται μέχρι σήμερα με άλλαγμένα τα επώνυμα όπως Πραμαντιωταίοι, Ξεκαρφωταίοι, Μπαλωμεναίοι, Βλαχαιοί, Νικαίοι, κλπ.

‘Ο γέρος ο Μήτρος — Πραμαντιώτης ήταν τότε ένας από τους καλούς νοικοκυραίους του χωριού. Είχε κτήματα πολλά ζωντανά και χρήματα που τότε μετριούνταν σε λίρα Τουρκίας χρυσή. ‘Ηταν δέ και προεστός του χωριού και σαν τέτοιος υποχρεωτικά ήταν και ο τοποτηρητής των Τούρκων. Μάζευε από το χωριό τους φόρους που επέβαλαν οι Τούρκοι σε χρήμα ή σε είδος παραγωγής και τα παρέδινε στον καιρό τους.

Κάποια μέρα λοιπόν ένας άλλος χωριανός που του παρουσιάστηκε μιά ανάγκη σοβαρή και ήταν και φτωχός, όπως φαίνεται, πήγε στον γέρο Πραμαντιώτη για να δανειστεί τρεις (3) λίρες. Μπαρμπα Δημήτρη του είπε να μου δώσεις τρεις λίρες γιατί θέλω να παντρέψω την τσούπρα μου την Ασμπρινή και θα σου τις δώσω γρήγορα πάλι. ‘Ο Πραμαντιώτης σαν καλός άνθρωπος που ήταν του λέει: Κοίταξε παιδί μου σ’ αυτή την παραθύρα (ντουλάπι μικρό) είναι ένα τενεκεδάκι μέσα έχει λίρες, πάρε τρεις που θέλεις και άμα τις συμμαζέψεις να τις φέρεις πάλι για να έχουμε να βοηθήσουμε και κανέναν άλλο. Κοίταξε ο άνθρωπος πραγματικά στο τενεκεδάκι υπήρχαν λίρες. Πήρε τρεις που ήθελε τον εύχαρίστησε και έφυγε.

Φεύγοντας όμως δεν ξαναγύρισε να φέρει τίς λίρες, έχει να γυρίσει ακόμα.

"Ύστερα όμως από πολύ καιρό ξαναστριμώχτηκε πάλι ο φίλος. 'Ανάγκη μεγάλη έπρεπε πάλι να δανειστεί λίρες. "Ελα όμως που άλλου δεν μπορούσε να βρεί. Γιατί όπως φαίνεται δεν είχε καλό νταραβέρι. 'Αναγκαστικά κατέφυγε πάλι στον Μπάρμπα Δημήτρη. Καλημέρα. Καλώς τονε. "Ηρθα να μου δώσεις τρεις λίρες θέλω να παντρέψω την τσούπρα μου την Λενιώ. Θα με υποχρεώσεις τίς έχω μεγάλη ανάγκη.

Ναί παιδί μου του λέει ο Γέρο Πραμαντιώτης. "Απλωσε εκεί στην παραθύρα και πάρε μέσα απ' το τενεκεδάκι τρεις λίρες που θέλεις. Εύχαριστημένος ο επισκέπτης ανοίγει την παραθύρα, χώνει το χέρι του στο τενεκεδάκι να πάρει όπως πρώτα τίς λίρες, ψάχνει καλά, μα δεν είχε τίποτε μέσα ο τενεκές, ήταν άδειος.

Τότε λέει στον Πραμαντιώτη. Δεν βρίσκω τίποτε Μπάρμπα Δημήτρη είναι άδειος ο τενεκές. Γυρίζει ο γέρο Πραμαντιώτης και του λέει:

"Εβαλες μέσα παιδί μου για να ξαναβρείς; "Αν είχες φέρει τίς άλλες που πήρες κάποτε θα τίς έβρισκες τώρα να τίς ξαναπάρεις να κάνεις τη δουλειά σου.

"Ετσι έφυγε άπρακτος ο κακός όφειλέτης και ακόμα θα ψάχνει για λίρες.

Νίκος Νουστόπουλος

XX

ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Για κάλυψη αναγκών του Συλλόγου, ή κ. Μαρία Σιόντη - Γιωτάκη προσέφερε 11.000 δραχμές.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

«Τὰ ματάκια»

Κάτω στα 'Ιεροσόλυμα
ματάκια ματάκια.
Και στοῦ Χριστοῦ τὸν Τάφο
μὰ τὸ Χριστὸς 'Ανέστη.
'Εκεῖ δένδρος δὲν ἦτανε
ματάκια ματάκια.
δένδρος ἐφανερῶθη
μὰ τὸ Χριστὸς 'Ανέστη.
'Ο δένδρος ἦταν ὁ Χριστὸς
ματάκια ματάκια.
Καὶ ρίζα ἡ Παναγία
μὰ τὸ Χριστὸς 'Ανέστη.
Καὶ τὰ κλωνάρια τοῦ δενδροῦ
ματάκια ματάκια.
'Ἦταν οἱ μάρτυρες τοῦ
μὰ τὸ Χριστὸς 'Ανέστη.
Ποῦ μαρτυροῦσαν κι' ἔλεγαν
ματάκια ματάκια.
Γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὰ πάθη
μὰ τὸ Χριστὸς 'Ανέστη.
Χριστέ μου ποῖός σέ Σταύρωσε
ματάκια ματάκια.
Οἱ ἄνομοι 'Εβραῖοι
μὰ τὸ Χριστὸς 'Ανέστη.
Τετάρτη τὸν ἐπιάσανε
ματάκια ματάκια
Πέμπτη τὸν τυραννοῦσαν
μὰ τὸ Χριστὸς 'Ανέστη.
Παρασκευοῦλα τὸ πρωῒ
ματάκια ματάκια.

Βάνουν νά τόν Σταυρώσουν
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Τὸ Φαραὼ ἐδιάταξαν
 ματάκια ματάκια.
 Νὰ φτιάξει τρία περόνια
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Κι' αὐτὸς ὁ τρισκατάρatos
 ματάκια ματάκια.
 Βάνει καὶ φτιάχνει πέντε
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Ἐσύ Φαραέ πού τὰ ἐφτιασες
 ματάκια ματάκια.
 Νὰ ῥθεῖς νὰ μᾶς διατάξεις
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Τώρα πού με ρωτήσατε
 ματάκια ματάκια.
 Θὰ ρθῶ νὰ σᾶς διατάξω
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Βάλτε τὰ δύο στὰ πόδια του
 ματάκια ματάκια
 Καὶ τ' ἄλλα δυὸ στὰ χέρια
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Τὸ πέμπτο τὸ φαρμακερὸ
 ματάκια ματάκια
 Βάλτε το στὴν καρδιά του
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Νὰ τρέξει αἷμα κα νερὸ
 ματάκια ματάκια.
 Νὰ λυγῶθεϊ ἡ καρδιά του
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Καὶ ἡ Παναγιά σὰν τ' ἄκουσε
 ματάκια ματάκια.
 Πέφτει γιὰ νὰ πεθάνει.
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Ποῦ ἔναι μαχαίρι νὰ σφαγῶ
 ματάκια ματάκια.
 Γκρεμὸς νὰ πάω νὰ πέσω
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Ποῦ ἔναι ποτάμι σιγαλὸ
 ματάκια ματάκια.

Νὰ πάω νὰ πέσω μέσα
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Μάνα μου γιὰ μὴ σφάζεσαι
 ματάκια ματάκια.
 Σφάζονται οἱ μάνες ὅλες
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Μάνα μου μὴ γκρεμίζεσαι
 ματάκια ματάκια.
 Γκρεμίζονται οἱ μάνες ὅλες
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Μάνα μου γιὰ μὴ πνίγεσαι
 ματάκια ματάκια.
 Πνίγονται οἱ μάνες ὅλες
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Βάλε κρασάκι στὸ γυαλί
 ματάκια ματάκια.
 Τὴν πίτα στὸ σαγάνι
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Σύρε στ' "Αἰ - Γιάνν" τοῦ Πρόδρομου
 ματάκια ματάκια.
 Καὶ στοῦ "Αἰ - Γιάνν" τὰ σπίτια
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Νὰ σοῦ χαρίσει τὰ κλειδιά
 ματάκια ματάκια.
 Κλειδιά τοῦ παραδείσου
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Ν' ἀνοίξω τὸν παράδεισο
 ματάκια ματάκια.
 Νὰ μῶ νὰ σεργιανίσω
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Νὰ ἰδῶ τοὺς πλούσιους πῶς περνοῦν
 ματάκια ματάκια.
 Καὶ τοὺς φτωχοὺς πῶς τρέχουν.
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Νὰ ἰδῶ καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ
 ματάκια ματάκια.
 Ψηλὰ στὰ Κυπαρίσσια
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Πῶς παίζουν τὸ χρυσόμηλο
 ματάκια ματάκια.

Καί λησμονοῦν τίς μάνες
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Φτωχοὶ δομεῖτε μας κερὶ
 ματάκια ματάκια.
 Φλουριά θὰ τὰ πληρώσουν
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Ἐδῶ χαράτες δὲν περνοῦν
 ματάκια ματάκια.
 Καὶ τὰ φλουριά δὲν παίρνουν
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.
 Περνάει λιβάνι καὶ κερὶ
 ματάκια ματάκια.
 Καὶ καθαρὴ ψυχούλα
 μὰ τὸ Χριστὸς Ἀνέστη.

Τὸ τραγούδι αὐτὸ γράφτηκε ὅπως ἀκριβῶς τραγουδιέται τὴν
 Τρίτη μέρα τῆς Λαμπρῆς, καὶ χορεύεται σὲ γενικὸ χορὸ πρὶν ἀπὸ τὴ
 Δύση τοῦ ἡλίου.

ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΗ

ΝΟΣΤΑΛΓΙΕΣ

Πᾶνε τὰ χρόνια τὰ μικρὰ
 τὰ παιδικὰ μου χρόνια,
 ποὺ ζοῦσα πάντα στὸ χωριό
 στὰ γέρικα πλατάνια.
 Περπάταγα στίς λαγκαδιές
 ὀλημερίς στὸν ἥλιο,
 καὶ κάθε βύρα μὲ νερὸ
 συχνὰ πετροβολοῦσα.
 Τὰ βρωμονέρια τὰ θολὰ
 πιτσιλίζαν τὰ μοῦτρα.
 Στὴν ποταμιὰ σεργιάνισα
 στίς ροῦγες τριγυρνοῦσα
 ξυπόλητος καλοκαιριῆς
 ξεζάρκωτος χειμῶνα.
 Μὲ τὰ παιγνίδια τὰ τρελὰ
 μὲ τὸ κρυφτὸ τὸ βράδυ
 τὸν Μάιο μὲ τὸν αἶτο
 τὸν Αὐγουστο τὴ σκλέντζα.

τοὺς κλέφτες τὸ Σεπτέμβριο
 κι ἄλλα πολλὰ παιγνίδια.
 Πέρασαν μῆνες καὶ καιροὶ
 σαράντα πέντε χρόνια
 ἄσπρισε πιά ἡ κεφαλὴ
 πέσαν τὰ πρῶτα χιόνια.
 Ἐκατσα καὶ στοχάστηκα
 τὰ παιδικὰ μου χρόνια
 καὶ σ'ὄν καθρέπτη τᾶγραφα
 νὰ τὰ ἔβρουνε τὰ ἐγγόνια.
 Γιάννης Ἀλεξίου

ΣΤΟ ΦΙΛΟ ΜΑΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟ

Ἀλησμόνητε φίλε.

Ἐμεῖς οἱ χωριανοὶ σου φίλοι, ποὺ ζήσαμε ἀξέχαστες στιγμὲς μα-
 ζὶ σου στεκόμαστε τώρα βουβοὶ καὶ θλιμμένοι μπροστὰ στὸν Ξαφνικὸ,
 ἀπρόσμενο καὶ ἄδικο χαμό σου.

Ὁ θάνατος, ἄγριος θεριστής, ἦρθε καὶ σ' ἄρπαξε ἀπὸ κοντὰ μας
 πάνω στὸν ἀνθὸ τῆς νιότης σου. Σὲ πῆρε τὴ στιγμή που ἦσουν ἐτοι-
 μος ν' ἀνοίξεις τὰ φτερά σου καὶ νὰ τρυγήσεις τὴ γλύκα τῆς ζωῆς.
 Σοῦ ζήλεψε τὰ ἀκριβὰ σου νιάτα καὶ τὴ λεβεντιά σου, σοῦ φθόνισε
 τὴν καλὴ καὶ ἄδολη καρδιά σου καὶ σὲ κάλεσε κοντὰ του.

Καὶ σὺ ἔγειρες, σὰν κομμένο λουλούδι, τὸ ὁμορφο κεφάλι σου
 καὶ τὸν ἀκολούθησες ἀφήνοντας πίσω σου πόνο βαρὺ κι ἀβάσταχτο,
 δάκρυ πικρὸ καὶ μαῦρο.

Ἐφυγες Χριστόφορε παράκαιρα, ἔφυγες ἀλησμόνητε κι ἀγαπῆ-
 μένε φίλε. Στὴν παρέα μας μιὰ θέση μένει ἀδειανὴ καὶ καρτερεῖ μά-
 ταια νὰ φανεῖς μὲ τὸ γλυκὸ σου χαμόγελο. Ἡ θύμησή σου εἶναι δίπλα
 μας κι ἀνάμεσά μας. Τὸ ἀπροσδόκητο καὶ Ξαφνικὸ ταξίδι σου μᾶς
 ἄφησε πίκρα μεγάλη, ποὺ κατάκατσε στὰ βάθη τῆς καρδιάς μας.

Ἐνώνοντας τὴ μεγάλη θλίψη μας μὲ κείνη τῶν ἀπαρηγόρητων
 γονιῶν σου, σοῦ στέλνομε τὸ στερνὸ χαιρετισμό.

Αἰώνια ἡ μνήμη σου ἀγαπημένε φίλε.

Ἄς εἶναι ἐλαφρὸ τὸ χῶμα ποὺ σὲ σκέπασε.

ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΣΟΥ

21 ΦΛΕΒΑΡΗ 1913

Ἀνάμνηση

Τὸν Φλεβάρη τοῦ 1913, ὅταν πολέμοῦσε ὁ στρατός μας μὲ τοὺς Τούρκους γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῶν Ἰωαννίνων καὶ τῆς περιφέρειας, ξημεροβραδιάζαμε στὸν Ἅϊ - Νκολάκη, ποὺ εἶναι πρὶν πάνω ἀπὸ τὴ «Λούτσα», παρακολουθώντας τὸν πόλεμο στὰ Κατσανοχώρια.

Βλέπαμε τίς λόγχες ποὺ ἔλαμπαν στὸν ἥλιο καὶ ἀκούαμε τίς βόμβες τῶν κανονιῶν, τὰ λιανοντούφεκα καὶ τίς φωνές τῶν στρατιωτῶν μας «ἄ... ἔρασα... Ζήτω ω ω ω... Ζήτω ω ω ω...»

Μιὰ μέρα τότε, τραβήξαμε ἓναν φόβο ποὺ δὲν μοιλογιέται.

Ἔβρεχε δυνατὰ ἀπὸ τὸ πρωῒ. Τὶ βροχή Θεέ μου!!! Λὲς καὶ ἄνοιξαν οἱ καταρράκτες τ' οὐρανοῦ γιὰ νὰ πνίξουν τὸν κόσμο! Οἱ χωριανοὶ δύσκολα ἀρμένιζαν. Χειμώνας καιρὸς.

Ξαφνικὰ κατὰ τίς πέντε τὸ ἀπόγευμα ἄρχισε ἡ καμπάνα τῆς Ἐκκλησιᾶς νὰ χτυπáει δυνατὰ καὶ ἀδιάκοπα, ἐνῶ δυνάτεις φωνές ἀκούονταν:

«Τοῦρκοι, Τοῦρκοι, ἔρχονται οἱ Τοῦρκοι στὸ χωριό.!

Μονομιᾶς ὅλοι οἱ χωριανοὶ συγκεντρώθηκαν. Γέμισε τὸ κέντρο τοῦ χωριοῦ καὶ ἡ χωραφιὰ ἀπὸ μικροὺς καὶ μεγάλους.

Οἱ μεγάλοι ὀπλισμένοι μὲ γκράδες καὶ ὅτι ἄλλο εἶχαν, συζητοῦσαν ἀνήσυχτοι καὶ ἔκαναν σχέδια γιὰ τὴ φύλαξη τοῦ χωριοῦ καὶ τὴν προστασία τῶν γυναικόπαιδων. Τὰ μικρὰ ἔκλαιγαν δυνατὰ, ἐνῶ οἱ γυναῖκες γυρισμένες στὴν ἐκκλησία σταυροκοποῦνταν καὶ ζητοῦσαν ἀπὸ τὸν Ἅϊ Νικόλα βοήθεια.

Μὰ γιὰτί ὅλα αὐτά; Τὶ συνέβηκε; Τίποτε τὸ σπουδαῖο· μόνο μιὰ κακὴ σύμπτωση.

Ὁ Μήτσιος Παρασκευᾶς, μακαρίτης τώρα, ἀνέβαινε ἀπὸ τὴν «Πολτσά» στὸ χωριό. Ὁ καιρὸς ὅπως εἶπαμε ἦταν βροχερὸς μὲ πυκνὴ ἀντάρα. Εἶδε δυὸ ἀνθρώπους πίσω του ν' ἀνεβαίνουν κι αὐτοὶ στὸ χωριό. Κοίταξε, δὲν μποροῦσε νὰ ξεχωρίσει, ἀπ' τὴν ἀντάρα ποιοὶ ἦταν! Φοβήθηκε καὶ ἄρχισε νὰ τρέχει. Ἐκεῖνοι σὰν τὸν εἶδαν νὰ τρέχει φώναξαν. «Ἄλτ, γκέλ, μπουντὰ» καὶ γέμισαν τὰ ὅπλα τους.

Σάν ἄκουσε ὁ Μήτσιος τὰ κράκ, κράκ, τοὺς πέρασε γιὰ Τούρκους, γιὰτί Ἕλληνες στρατιῶτες δὲν ἔπεφταν ποτὲ στὰ μέρη μας. Λαχανιασμένος ἔφτασε στὸ χωριό καὶ εἶπε πὼς ἔρχονται Τοῦρκοι.

Στὸ μεταξύ οἱ χωριανοὶ εἶχαν χωριστεῖ σὲ ὁμάδες καὶ ἔπιασαν τὰ πόστα, δηλ. ἔστησαν φυλάκια στίς διόδους, ἀποφασισμένοι νὰ πολεμήσουν καὶ νὰ μὴν ἀφήσουν τοὺς Τούρκους νὰ μποῦν στὸ χωριό. . .

Οἱ ἄλλοι, οἱ ἄμαχοι ἄς ποῦμε, μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα ἀπὸ τὸ φόβο καὶ τὴν ἀγωνία περίμεναν ἐντολές. Ὅπου σὲ μιὰ στιγμή βλέπουμε νὰ ἔρχεται ἡ ὁμάδα ποὺ φύλαγε στὴ «Γούλα» παρέα μὲ δυὸ στρατιῶτες δικούς μας, σκεπασμένους ἀπὸ τὸ κεφάλι ὡς τὰ πόδια μὲ τ' ἀτομικὰ τους ἀντίσκηνα. Εἶχαν ἔρθει ἀπὸ τὰ Κατσανοχώρια γιὰ βροῦν καπνὸ καὶ τσιπούρο.

Τὸ τί ἐγίνε τότε, δὲν περιγράφεται! Καλωσορίσματα, χαρὲς, φωνές χαρούμενες, ἐνθουσιασμοὺς μὲ πατριωτικὰ τραγούδια καὶ χαρμόσυνες κωδωνοκρουσίες.

Οἱ στρατιῶτες ἀφοῦ μᾶς εὐχαρίστησαν γιὰ τὴν ὑποδοχὴ μᾶς διηγήθηκαν πολλὰ γιὰ τὸν πόλεμο, γιὰ τίς νίκες καὶ χαρήκαμε διπλᾶ.

Ὁ καημένος ὁ Μήτσιος ζήτησε συγνώμη ἀπ' ὅλους γιὰ τὸ λάθος του, ἐνῶ στὴν πραγματικότητα δὲν ἦταν λάθος του γιὰτί ὅπως ἦταν τότε ἡ κατάσταση ὁ καθένας μποροῦσε νὰ τὸ πάθει.

Τέλος παραδέχτηκαν καὶ οἱ στρατιῶτες ὅτι τὸ σφάλμα ἦταν προπαντὸς δικὸ τους καὶ ἔληξε τὸ ζήτημα, μὲ κεράσματα στὰ μαγαζιά.

Δ. Τόλης

Τὸ χωριό μας ἐπίσημα κατοικεῖται ἀπὸ 204 κατοίκους. Αὐτὸ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς Ἀπογραφῆς τῆς 5 - 4 - 81. Οἱ πραγματικοὶ κάτοικοι ὅμως τοῦ χωριοῦ μας ἀνέρχονται σήμερα σὲ 83 ἄτομα.

Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου μας αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωση νὰ εὐχαριστήσῃ ὅλους ἐκείνους ποὺ βοήθησαν γιὰ τὴ διάθεση τῶν εἰσιτηρίων τῶν παραστάσεων τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου.

Τὸ Σκλοῦπο καὶ οἱ Σκλουπιῶτες

Τὸ Ἀμπελοχώρι πρῶτα λεγόταν Σκλοῦπο.

Ἀπὸ ποῦ καὶ πῶς προῆλθε ἡ ὀνομασία αὐτὴ δὲν εἶναι ἐξακριβωμένα, γιατί δὲν ὑπάρχει κανένα κείμενο ποῦ νὰ τὸ ἀναφέρει. Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ παράδοση εἶναι συγκεχυμένη.

Πολλοὶ λένε ὅτι, ἡ ὀνομασία προῆλθε ἀπὸ τὸ ἐξῆς περιστατικόν: Κάποτε ἓνα τσοπανόσκυλο, γερὸ καὶ δυνατό, κυνήγησε ἓνα λύκο (LUPUS στὴν Λατινικὴ γλῶσσα), ποῦ ἔπεσε σὲ κοπάδι, ὥσπου ρίχτηκε, ἀπὸ φόβο στὸν γκρεμό. Ἔτσι ἀπὸ τίς δύο αὐτὲς λέξεις (σκύλος καὶ LUPUS), ἔγινε ἡ σύνθετη λέξη (Σκυλ-λοῦπος) Σκλοῦπος.

Ἄλλοι ὑποστηρίζουν ὅτι τὴν πῆρε τὴν ὀνομασία, ἀπὸ ἓναν πλανόδιο κομπογιαννίτη γιατρό ποῦ ἔξεπεσε ἐκεῖ. Μὲ τὰ βότανά του γιάτρευε τίς ἀρρώστειες καὶ οἱ πάσχοντες τὸν ὀνόμασαν «Σκληπιό», ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχαίου Θεοῦ τῆς Ἰατρικῆς Ἀσκληπιό καὶ μὲ τὸν καιρὸ, τὸ ὄνομα αὐτὸ ἔγινε Σκλουπιός καὶ τὸ χωριὸ πῆρε τ' ὄνομα Σκλουπιό = Σκλοῦπο.

Αὐτὴ τὴν ἐκδοχὴ τὴν ἀναφέρει καὶ ὁ Πέτρος Μπενέκος στὸ βιβλίο του «Χουλιαράδων Ἀπαντα». Καὶ ἄλλοι πάλι, ὅτι ἡ λέξη Σκλοῦπος εἶναι Σλαυϊκή.

Ὅμως ἡ πιὸ πιθανὴ καὶ σωστὴ ἐκδοχὴ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ ἡ πρώτη ἡ ὁποία φαίνεται νὰ ἀνταποκρίνεται κάπως στὴν πραγματικότητα.

Μερικοὶ λένε στὸ μέρος ποῦ χτίστηκε τὸ χωριὸ ἦταν μοναστήρι καὶ ὁ καλόγερος συζοῦσε μὲ μιὰ καλόγρια. Ἀπ' αὐτὸ τὸ παράνομο ζευγάρι πιάστηκε ἡ σπορά καὶ ἔγινε ἡ φύτρα τῆς πρώτης γενιᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωριοῦ. . . . Δηλαδή μὲ λίγα λόγια ὅλοι οἱ Σκλουπιῶτες εἴμαστε νόθοι. . . . Γι' αὐτὸ προπολεμικά, καλὸ - κακὸ, οἱ κάτοικοι μὲ αἰτησί τους πρὸς τὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης, ζήτησαν τὴν λύση ἀπὸ τὴν πιθανὴ αὐτὴ ἁμαρτία.

Ἡ «Ἀφεση ἁμαρτιῶν» ἔγινε καὶ στάλθηκε στὸ χωριὸ ἓνα συγχωροχάρτι, τὸ ὁποῖο διαβάστηκε στὴν ἐκκλησία ἀπὸ τὸν παπὰ, μπροστὰ σ' ὅλους τοὺς κατοίκους μετὰ τὴν θεία λειτουργία. Τὸ συγχωροχάρτι αὐτό, κάποτε τὸ εἶδα κι ἡ γῶ σὲ κορνίζα στὸ ἱερό τῆς ἐκκλησίας. Γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα ὁ ἀγαπητὸς Πρόεδρος τοῦ χωριοῦ μας Νίκος Νουτσόπουλος σὲ κουβέντες μας πρὸ καιροῦ, μοῦ εἶπε τὰ παρακάτω:

«— Ἀπὸ μικρὸς, ἀπὸ περιέργεια καὶ προπαντὸς ἀπὸ ευχαρίστηση, πλησίαζα τοὺς γερόντους τοῦ χωριοῦ μας καὶ ἄκουγα διάφορες ιστορίες καὶ περιστατικά. Μιὰ φορὰ θυμᾶμαι πολὺ καλὰ τὸν Γιάνν' Μητρο-

Χρηστο (ὁ μεγαλύτερος σὲ ἡλικία τότε γέροντας) νὰ λέει πῶς τὸ χωριὸ μας εἶναι ἀφορισμένο ἀπὸ τὸ Δεσπότη τῆς Ἀρτας, γιατί ὅλοι οἱ κάτοικοι εἴμαστε νόθοι. Ἡ ἱστορία αὐτὴ εἶχε ἀρχίσει ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ ἓνας καλόγερος καὶ μιὰ καλόγρια, ζοῦσαν στὸ χωριὸ μας, στὴν ἐκκλησία τοῦ Μετοχιοῦ, τοῦ μοναστηριοῦ Γαστρίτσας (μᾶλλον Καστρίτσας) καὶ ἀσχολοῦνταν καὶ μὲ τὴν κτηνοτροφία.

Οἱ δύο αὐτοὶ καλόγεροι συζοῦσαν παράνομα καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ γεννηθεῖ ἓνα κοριτσάκι τὸ ὁποῖο ὅταν μεγάλωσε παντρεύτηκε μὲ ἓναν κυνηγημένο ἀπὸ τοὺς Τούρκους Σουλιώτη μὲ τὸ ὄνομα Νοῦτσος, ποῦ ἔξεπεσε στὰ μέρη μας, ὅταν τὸ 1803 ὁ Ἀλῆς ὁ Τεπελενλής ὁ πασᾶς τῶν Γιαννίνων κυρίευσε τὸ Σούλι.

Ἐπειτα ἀπ' ὅλα αὐτὰ, οἱ χωριανοὶ μὲ τὴν πρωτοβουλία τοῦ τότε ἱερέα Παπαγιώργη ζήτησαν συγχώρεση καὶ τὸ 1929 ἦρθε τὸ συγχωροχάρτι ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταντινούπολης τὸ ὁποῖο διαβάστηκε στὴν ἐκκλησία τὴν μέρα τῆς Ἀνάστασης τοῦ Χριστοῦ.

Δυστυχῶς ὅμως, τὸ συγχωροχάρτι αὐτὸ δὲν ὑπάρχει σήμερα. . . .».

Τώρα ἂν συγκρίνουμε τὸ ἔτος 1803, τότε ποῦ διασκορπίστηκαν οἱ Σουλιῶτες σὲ διάφορα μέρη, μετὰ τὴν κατάληψη τοῦ Σουλίου ἀπὸ τὸν Ἀλῆ πασᾶ καὶ τὸ ἔτος 1806 ποῦ κτίστηκε ἡ παλιά μας ἐκκλησία, μπορούμε νὰ ποῦμε πῶς ἡ ἐκδοχὴ αὐτὴ εἶναι πιθανή, ἐφ' ὅσον βέβαια δὲν ὑπάρχει πουθενὰ στὸ χωριὸ σημάδι ἀπὸ μοναστήρι, οὔτε χαλασματα.

Ὅσο γιὰ τὴν ἀνέγερση τῆς παλιᾶς μας ἐκκλησίας γιὰ νὰ χτιστεῖ, ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν πολλὰ χέρια γιὰ δουλειά. Καὶ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ ποῦ ἦρθαν; Σίγουρα ἀπὸ Τούρκοκρατούμενα μέρη καταδιωκόμενοι, ἐγκαταστάθηκαν στ' ἀπόκρημνα καὶ ἀπόμερα μέρη μας, «στὰ Τζουμέρκα κι Ἀγραφα παλικαριῶν λημέρια» κατὰλληλα γιὰ φωλιὰς ἀρματωλῶν καὶ κλεφτῶν.

«— Νὰ λέει ὁ Πρόεδρος τοῦ χωριοῦ μας Νίκος Νουτσόπουλος, ἐδῶ στὸ χωριὸ πρὸς τὸ «Γκρεμάστο» ὑπάρχει μιὰ τοποθεσία ποῦ λεγεται «καταφύγια» ποῦ καὶ τώρα ἀκόμα ἂν κανένας τὴν ἐρευνήσει, θὰ δεῖ πῶς εἶναι ἓνας πραγματικὸς κρυψώνας. . . . καὶ . . . συνεχίζει: «Ἐπέφτοντας λοιπὸν ἐδῶ ὁ Σουλιώτης Νοῦτσος παντρεύτηκε, ὅπως εἶπαμε, τὴ νόθο κοπέλα τῆς καλόγριας, τοῦ Μετοχιοῦ τοῦ χωριοῦ μας, μὲ τὴν ὁποία ἀπόκτησε ἑπτὰ ἀρσενικά παιδιά ὅπως ἔλεγαν οἱ γερόντοι καὶ δύο κορίτσια.

Ἔτσι ἀπὸ τὸ πρῶτο παιδί τους τὸν Χρηστο, προῆλθαν οἱ ἑκαρφωταῖοι. Ἀπὸ τὸν δεύτερο, τὸν Κῶστα οἱ Κωσταῖοι (τώρα Νουτσόπουλαῖοι). Ἀπὸ τὸν τρίτο, τὸν Σπύρο οἱ Σπυραῖοι. Ἀπὸ τὸν τέταρτο,

τὸν Νίκο, οἱ Νικαῖοι οἱ Πραμαντιωταῖοι κ.ἄ. Ἀπὸ τὸν πέμπτο τὸν Τόλη οἱ Τολαῖοι. Ἀπὸ τὸν ἕκτο τὸν Δημήτρη οἱ Ἀναστασαῖοι, οἱ Ἀλεξαῖοι καὶ οἱ Δημητράιοι καὶ ἀπὸ τὸν ἑβδομο τὸν Παναγιώτη οἱ Ἐξαρχαῖοι.

Ὁ τελευταῖος ὁ Παναγιώτης, ὅπως ἔλεγαν οἱ παλιοί, ἦταν παπᾶς καὶ ὅταν νέα πέθανε ἡ παπαδιά του, ἐπειδὴ εἶχε μικρὰ παιδιὰ, μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Δεσπότη ἀποσχηματίστηκε καὶ ξαναπαντρεύτηκε. Ἴσως αὐτὸς εἶναι ὁ λεγόμενος «Παναγιώτης ποτέ ἱερέας» ὁ ὁποῖος μνημονεύεται στὴν ἐκκλησία μας ἀκόμα καὶ σήμερα.

Ἄλλοι χωριανοὶ πῆραν ἐπώνυμα ἀπὸ ἄλλους πού ἦρθαν καὶ ἐγ καταστάθηκαν στὸ χωριὸ μας τότε ἢ ἀργότερα, ὅπως οἱ Γιωταῖοι ἀπὸ κάποιον Κρητικὸ, πού μπῆκε γαμπρὸς σὲ οἰκογένεια τοῦ χωριοῦ, οἱ Πατσουραῖοι, οἱ Παναῖοι, οἱ Τζουβαραῖοι κ.ἄ.»

Οἱ παλιοὶ Πατσουραῖοι χωριανοὶ μας ἔλεγαν ὅτι κατάγονταν ἀπὸ κάποιον Βορειοηπειρώτη. Αὐτὸ τὸ γράφει καὶ ὁ Πέτρος Μπενέκος στὸ βιβλίο του «Ἄπαντα Χουλιараδων».

Ὁ δὲ δάσκαλος Χρῆστος Πατσούρας, μακαρίτης τώρα, μοῦ ἔλεγε κάποτε πὼς ἦταν στρατιώτης τὸ 40, στὸν Ἑλληνοϊταλικὸ πόλεμο, συνάντησε στὴ Β. Ἠπειρο οἰκογένειες μὲ τὸ ἐπώνυμο Πατσιούρα οἱ ὁποῖες εἶχαν τὴν καταγωγή τους ἀπὸ τὰ Τζουμέρκα.

Συνεχίζεται

ΛΥΣΗ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1. ΑΛΑΤΑΡΙΑ. 2. α) ΡΟΓΑ β) ΟΣΚ 3. α) ΙΣΕΣ β) ΚΙΟ 4. α) ΧΟΡΤΟ β) ΩΝ 5. α) ΝΑΙ β) ΡΑΜΙ 6. α) ΑΡ β) ΠΗΡΑ 7. ΣΤΟΜΑ 8. ΜΑΤΡΑΚΑΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1. ΑΡΙΟΝΑ 2. ΛΟΣΤΑΡΙΑ 3. ΑΓΕΡΙ 4. α) ΤΑΣΟ β) ΠΑΡ 5. ΧΡΗΜΑ 6. α) ΡΟΚ β) ΚΟΡΑ 7. ΙΣΙΩΜΑΤΑ 8. α) ΑΚΟΝΙ β) ΣΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Στις εἴκοσι ὀκτὼ Φλεβάρη 1981 καὶ στὴν αἴθουσα τοῦ Ἐπαγγελματιο-διστεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου πραγματοποιήθηκε ἡ τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευση τοῦ Συλλόγου τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν. Ὡς ὥρα ἑναρξῆς τῆς Γενικῆς Συνέλευσης, μὲ πρόκληση τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου, εἰ-
δρίσθαι ἡ 17.30'.

Πολλὰ ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου πού μένουν στὰ Γιάννενα, προσήλθαν καὶ κατέλαβαν τίς θέσεις τους πολὺ γρηγορότερα ἀπὸ τὴν καθορισμένη ὥρα.

Γιὰ τὴν πλήρη καὶ σωστὴ ἐνημέρωση τῶν μελῶν, τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἔδωσε σὲ ὅλα τὰ παρευρεθέντα μέλη φωτοτυπίες τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ 1981.

Μισὴ ὥρα μετὰ τὴν ὥρα τῆς ἑναρξῆς καὶ συγκεκριμένα στίς 18.00 ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἔλαβε τὸν λόγο καὶ εἶπε: Ὑπάρχει ἀπαιτία πού προβλέπει τὸ ἀρθρο 10 τοῦ Καταστατικοῦ καὶ κατὰ συνέπεια μπορούμε νὰ ἀρχίσουμε τὴ συζήτηση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διάταξης. Πρὶν ὅμως ἀρχίσουμε τὴ συζήτηση τῶν θεμάτων πρέπει νὰ συγκροτηθεῖ τὸ Προεδρεῖο τῆς Γενικῆς Συνέλευσης.

Μὲ πρόταση τοῦ Προέδρου ἐξελέγησαν ὁμόφωνα ὡς Πρόεδρος τῆς Συνέλευσης ὁ κ. Γιάννης Γιωτάκης καὶ Γραμματέας ὁ κ. Γιώργος Ἀναστασίου, οἱ ὁποῖοι ἀποδέχτηκαν τὴν ἐκλο-

γὴ τους καὶ κατέλαβαν τίς θέσεις τοῦ Προεδρείου.

Γιὰ τὴν τιμὴ τῆς ἐκλογῆς τῶν ὁ Προέδρος τῆς Γενικῆς Συνέλευσης εὐχαρίστησε τὰ μέλη καὶ στὴ συνέχεια προχώρησε στὴν ἀνακοίνωση τῶν θεμάτων τῆς ἡμερήσιας διάταξης πού ἦταν δύο.

1. Ἐγκριση Οἰκονομικοῦ Ἀπολογισμοῦ 1980 - Προϋπολογισμοῦ 1981.

2. Συζήτηση - τυχόν προτάσεις τῶν μελῶν γιὰ θέματα τοῦ Συλλόγου.

Καλεῖται σὲ συνέχεια ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου νὰ θέσει ὑπόψη τῶν μελῶν τῆς Συνέλευσης τὸν Οἰκονομικὸ Ἀπολογισμὸ - Προϋπολογισμὸ τοῦ Συλλόγου.

Μιλώντας στὰ μέλη τοῦ Συλλόγου ὁ Πρόεδρος εἶπε:

Ἀγαπητοὶ χωριανοὶ μέλη τοῦ Συλλόγου μας.

Ἀπὸ μέρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, σὰς ἀπευθύνω ἕνα θερμὸ, ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ, μαζί μὲ ἕνα μεγάλο εὐχαριστῶ γιατί ἀνταποκρινόμενοι στὴν πρόσκληση, προσήλθατε στὴ σημερινὴ Τακτικὴ Γενικὴ Συνέλευση.

Στὴ συνέχεια ὁ Πρόεδρος ἔκανε περιληπτικὴ ἀνακοίνωση τῆς Ἐκθεσῆς Ἐλέγχου τῆς Ἐλεγκτικῆς Επιτροπῆς καὶ ἀκολούθησε λεπτομερὴς ἀνάλυση τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἀπολογισμοῦ ἔτους 1980 καὶ Προϋπολογισμοῦ 1981.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευση ἀφ' ὧς ψήφισε ὁμόφωνα τὴν ἔγκριση τοῦ Ἀπολογισμοῦ - Προϋπολογισμοῦ ἀσχολήθηκε

μέ το δεύτερο θέμα της ημερήσιας διάταξης που ήταν συζήτηση - τυχόν προτάσεις των μελών για θέματα του Συλλόγου.

Από μέρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Πρόεδρος έκανε γνωστό στα μέλη της Γενικής Συνέλευσης τα βασικότερα προβλήματα που απασχολούν τον Σύλλογο όπως:

1. Η αποπεράτωση του δρόμου Πολιτσάς.

2. Η βελτίωση της ποιότητας της ύλης του περιοδικού μας.

3. Η εξακρίνη ενημέρωση των μελών του Δ) και Συμβουλίου, όταν προγραμματίζονται πολιτιστικές - ψυχαγωγικές εκδηλώσεις.

Έγινε σχετική ενημέρωση των μελών πάνω στα θέματα και συγκεκριμένα: έχουν ήδη εγκριθεί 200.000 δραχμές για το δρόμο Πολιτσάς από την Νομαρχία Ιωαννίνων και έχουν προγραμματισθεί άλλες 800.000 δρχ. οι οποίες δεν έχουν εγκριθεί ακόμα για τον ίδιο δρόμο, καθώς και για την ασφαλιτότερηση του υπάρχοντος 4.000

000δραχμές και 600.000 για το Υδρογωγείο μας.

Μέ τα χρήματα αυτά και με την βοήθεια όλων των μελών του Συλλόγου και άλλων παραγόντων και φίλων αυτού πιστεύουμε ότι η διάνοξη του δρόμου θα είναι σίγουρη.

Από τα 5 τεύχη του περιοδικού μας που έχουν εκδοθεί μέχρι στιγμής, κάνοντας την αυτοκριτική μας, είπε ο Πρόεδρος του Συλλόγου, είμαστε υποχρεωμένοι να παραδεχτούμε πως δεν εξασφαλίσαμε τους στόχους μας, παρότι οικονομικά πετύχαμε.

Τούτο διότι, προσκρούμε στην αδιαφορία των πνευματικών ανθρώπων του Συλλόγου, πλην ελαχίστων περιπτώσεων, και στη μικρή δραστηριότητα των νέων του χωριού μας.

Στή συνέχεια οι νέοι του χωριού μας, υπέβαλαν πρόταση για συγκρότηση καλλιτεχνικής ομάδας και άλλων πολιτιστικών εκδηλώσεων που θα εκθέσουν με υπόμνημά τους προς το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

1. Άρνι πού βλέπει ο Θεός, ο λύκος δεν τό τρώει.
2. Έκατσε ή δουλειά στην πόρτα καί κυνήγησε τή φτώχεια.
3. Βασιλικός κι αν μαραθεί τή μυρωδιά τήν έχει.
4. Τι του λείπει του ψωριάρη, φούντα με μαργαριτάρι.
5. Όποιος δέ βλέπει πού πατεί στη λάσπη θέ νά πέσει.
6. Η διάσηψη ψήνει τό ψωμί μά δεν τό καλοψήνει. —

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ

ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ — ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Οικονομικής διαχειρήσεως έτους 1980

Ιωάννινα 30 - 12 - 1980

ΕΣΟΔΩΝ

1. Υπόλοιπο ταμείου 1 - 1 - 1980	ΔΡΧ. 66.689
2. Ημερολόγια έτους 1980	» 36.800
3. Συνδρομές μελών έτους 1980	» 49.600
4. Συνδρομές μελών δρόμου Πολιτσάς	» 98.550
5. Δωραιές μελών	» 35.050
6. Λαχειοφόρος αγορά	» 12.750
7. Συνδρομές μελών σε εκδηλώσεις	» 168.820
8. Κληροδότημα Χαρ. Τόλη	» 115.500
9. Συνδρομές περιοδικού «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»	» 76.410
10. Απρόβλεπτα	» 30.500
11. Τόκοι καταθέσεων	» 5.412

Σύνολο ΔΡΧ. 696.081

Υποχρεώσεις προς τρίτου 58.793 δρχ.

ΕΞΟΔΩΝ

1. Ημερολόγια έτους 1981	ΔΡΧ. 15.375
2. Εκπολιτιστικές ψυχαγωγικές εκδηλώσεις	» 192.720
3. Κοινωφελή έργα στην Κοινότητα	» 40.765
4. Βράβευση μαθητών — φοιτητών	» 102.000
5. Διάνοξη δρόμου Πολιτσάς	» 173.615
6. Έκδοση περιοδικού «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»	» 50.724
7. Συντήρηση περιουσιακών στοιχείων	» 32.657
8. Δημοσιεύσεις — έκτυπώσεις	» 8.230
9. Γραφική ύλη — Ταχυδρ. τέλη	» 4.880
10. Ενίσχυση απόρων	» 3.000
11. Γενικά έξοδα	» 2.790
12. Απρόβλεπτες δαπάνες	» 24.392
Υπόλοιπο ταμείου 31 - 12 - 1980	» 44.933

Σύνολο 696.081

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ
ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ
Π Ρ Ο Ύ Π Ο Λ Ο Γ Ι Σ Μ Ο Σ
Οικονομικού έτους 1981
Ιωάννινα 31 - 12 - 1980

Ε Σ Ο Δ Ω Ν

1.	Από συνδρομές μελών	ΔΡΧ.	60.000
2.	Από δωρεές μελών	»	50.000
3.	Από εισφορές μελών για έκπολιτιστικές — ψυ- χαγωγικές εκδηλώσεις	»	200.000
4.	Από συνδρομές περιοδικού «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»	»	100.000
5.	Από λαχειοφόρους αγορές	»	20.000
6.	Από ήμερολόγια έτους 1981	»	40.000
7.	Από κληροδότημα Χαρ. Τόλη	»	120.000
8.	Για άποπεράτωση δρόμου Πολιτσάς	»	150.000
9.	Τόκον καταθέσεων	»	20.000
10.	Απρόβλεπτα	»	40.000
Σύνολο			ΔΡΧ. 800.000

Ε Ξ Ο Δ Ω Ν

1.	Γραφική ύλη — ταχ. τέλη	ΔΡΧ.	30.000
2.	Δημοσιεύσεις — έκτυπώσεις	»	30.000
3.	Κοινωφελή έργα στην Κοινότητα	»	70.000
4.	Ενίσχυση απόρων	»	20.000
5.	Έκπολιτιστικές - ψυχαγωγικές εκδηλώσεις	»	200.000
6.	Βραβεύσεις μαθητών φοιτητών	»	80.000
7.	Έκδοση περιοδικού «ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»	»	70.000
8.	Αποπεράτωση δρόμου Πολιτσάς	»	200.000
9.	Συντήρηση περιουσιακών στοιχείων	»	40.000
10.	Απρόβλεπτες δαπάνες	»	40.000
11.	Γενικά έξοδα	»	20.000
Σύνολο			ΔΡΧ. 800.000

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Πολιτιστική εκδήλωση πρώτου μεγέθους για τὸ Σύλλογὸ μας ἔλαβε χώρα τὸν Μάρτη πού μᾶς πέρασε στὰ Γιάννενα. Προσκληθή-
κε καὶ ἔδωσε δύο παραστάσεις στὸν Κινηματογράφο Παλλάδιο τὸ
Θεσσαλικὸ Θέατρο. Παίχτηκε ἡ πολυσυζητημένη σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα
σατυρική πολιτική ἐπιθεώρηση «χαιρέτα μου τὸν πλάτανο».

Ἡ σκέψη νὰ δοθεῖ παράσταση τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου γιὰ τὸ
Σύλλογὸ μας προϋπήρχε. Φέτος σὲ μιὰ ἐπίσκεψη τοῦ Κώστα Τζουβα-
ρα, χωριανοῦ μας καὶ ἡθοποιοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου, ἔγινε ἀνα-
φορὰ στὸ ἴδιο θέμα. Τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου μας
μπροστὰ στὴν ἐπιμονὴ πολλῶν μελῶν καὶ τὴ διαβεβαίωση ὅτι θὰ ἐρ-
γαστοῦν ὅλοι γιὰ τὴν διάθεση τῶν εἰσιτηρίων καθὼς καὶ στὴν ρητὴ
ὑπόσχεση τοῦ χωριανοῦ μας Χαριλάου Τόλη ὅτι θὰ καλύψει τὴν πιθα-
νὴ Ζημιὰ ἔκλεισε τὴ συμφωνία μὲ τὸ Θεσσαλικὸ Θέατρο γιὰ δύο πα-
ραστάσεις στὶς 30 Μάρτη 1981.

Ἀπὸ τότε καὶ μέχρι τὰ μεσάνυχτα τῆς 30 Μάρτη τόσο τὰ μέλη
τοῦ Συλλόγου ὅσο καὶ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ἐργάστηκαν πυρετω-
δῶς γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἐκδήλωσης.

Τὰ εἰσιτήρια σχεδὸν ἐξαντλήθηκαν καὶ οἱ παραστάσεις ἔγιναν
μπροστὰ σὲ πλῆθος κόσμου. Πουλήθηκαν περίπου 1400 εἰσιτήρια.

Ἔτσι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν μεγάλη προβολὴ τοῦ Συλλόγου καὶ τοῦ χω-
ριοῦ μας, ἡ ὅλη αὐτὴ προσπάθεια ἀπέφερε καὶ οἰκονομικὸ ὄφελος
παρ' ὅτι δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδήλωσης. Τὸ ταμεῖο λοιπὸν
τοῦ Συλλόγου αὐξήθηκε κατὰ 36.000 δρχ. ὅσες ἦταν καὶ τὸ καθαρὸ
κέρδος ἀπ' τὶς δύο παραστάσεις. Ἡ συνολικὴ εἴσπραξη ἔφθασε στὶς
208.000. Τὸ εὐχάριστο εἶναι ὅτι οἱ θεατὲς ἔμειναν ἐνθουσιασμένοι,
μὲ τὴν ἐπιθεώρηση πού παίχτηκε.

Ἔτσι ἐπιβεβαιώθηκε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ἡ Πανελλήνια καλὴ
φήμη τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου.

Πρὶν ἀπὸ κάθε παράσταση ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου θέλοντας
νὰ τονίσει ὅτι οἱ Πολιτιστικοὶ σύλλογοι πρέπει νὰ δραστηριοποιοῦνται
εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Κυρίες, Κύριοι,

Συνεχίζοντας την Πολιτιστική του προσφορά, ο Σύλλογος τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν, παρουσιάζει ἀπόψε τὸ Θεσσαλικὸ Θέατρο, ποὺ κάνει τὴν ἐμφάνισή του, γιὰ πρώτη φορά, στὴν πόλη μας.

Ὡς Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου, πιστεύω ὅτι ἡ ἀποψινὴ ἐκδήλωση, μπορεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ, ὡς δραστηριότητα ἰδιαίτερης σημασίας καὶ προβολῆς, ἀλλὰ ὄχι μεγάλης τόλμης γιὰ τὸν Σύλλογο τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν διότι στὸ ἐνεργητικὸ του εἶναι:

— Ἡ περσινὴ θεατρικὴ παράσταση τοῦ Ἡπειρωτικοῦ θεάτρου στὸ χωριὸ μας.

— Οἱ πολυάριθμες ἐκδρομὲς στὸ ἐσωτερικὸ καὶ ἐξωτερικὸ.

— Ἡ καλλιέργεια, σὲ ἄριστο βαθμὸ, τῆς ἀμιλλας τῶν μαθητῶν τοῦ χωριοῦ μας, βραβεύοντας ὅλους ὅσους εἰσάγονται στὰ Λύκεια, Ἀνώτερα καὶ Ἀνώτατα ἐκπαιδευτικὰ ἰδρύματα.

— Τέλος, προσπαθώντας νὰ διατηρεῖ τοὺς δεσμοὺς τῶν ξενιτεμένων τοῦ χωριοῦ μας καὶ τὴν κρυφὴ ἐλπίδα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ των, ἐκδίδει τὸ περιοδικὸ «Καθρέπτης» ποὺ φθάνει σὲ κάθε Ἀμπελοχωρίτη, σὲ ὅποιαδήποτε γωνιὰ τῆς γῆς κι ἂν βρίσκεται.

Ἀπόψε, ἔχουμε κοντὰ μας τὸ Θεσσαλικὸ Θέατρο, ποὺ συμπλήρωσε πέντε χρόνια ἀδιάκοπης δουλειᾶς καὶ μεγάλης προσφορᾶς στὸ Κοινόν. Εἶναι ὁ σηματοφόρος τῆς Θεατρικῆς ἀποκέντρωσης καὶ ὁ βασικὸς φορέας τῆς διατήρησης καὶ ἀνάπτυξης τῆς Θεατρικῆς Παιδείας, στὸν ἐπαρχιακὸ χώρο.

Τελειώνοντας, ἀπὸ μέρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συλλόγου μας, εὐχαριστῶ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τῆς Θεσσαλικῆς Πνευματικῆς Πορείας καὶ τοὺς ἡθοποιούς τοῦ Θεσσαλικοῦ Θεάτρου, καθὼς καὶ ὅλους σας, ποὺ μὲ τὴν παρουσία σας, τιμήσατε τὴν ἀποψινὴ ἐκδήλωση τοῦ Συλλόγου τῶν Ἀπανταχοῦ Ἀμπελοχωριτῶν. Καλὴ διασκέδαση.

Τὰ μεσάνυχτα μετὰ τὴν τελευταία παράσταση τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συλλόγου ἔκανε τὸ τραπέζι στὰ μέλη τοῦ Θεάτρου ὅπου οἱ ἡθοποιοὶ εὐχαρίστησαν τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ποὺ τοὺς ἔδωσε τὴν εὐκαιρία νὰ παρουσιασθοῦν γιὰ πρώτη φορά στὸ κοινὸ τῶν Ἰωαννίνων καὶ δὲν ἔκρυβαν τὴ χαρὰ τους ποὺ ἔπαιξαν μπροστὰ σὲ τόσοι θεατῆς.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΓΙΑ ΣΚΛΟΥΠΙΩΤΕΣ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

- Καὶ ἐκεῖ κατοικοῦσαν Σκλουπιῶτες τὰ παλιὰ χρόνια.
- α) Ρῆμα στὸν ἄριστο καὶ ἀκουστικῶς νησι τοῦ Σαρωνικοῦ.
β) Παράνομο.
- α) Νόμιμο, μόνο ἓνα τέτοιο διαθῆται τὸ χωριὸ μας.
β) Θυμίζει γιὰ γὰ (ἀντιστρ.)
- Γνωστὴ ἀπ' τοὺς ἀγῶνες τοῦ 21
- α) Δυσκόλευε τὸ Δημοσθένη.
β) Συγγενὴς ἐξ ἀγχιστείας
- α) Ὁ Ἀη - Λιάς εἶναι γεμάτος
β) Κρητικὸς ἰδιωματισμὸς (ἀντ.)
- α) Σὰν (καθαρ.) β) Ὑποδομὰς ζώων γ) ἄρθρο (πληθ.)
- α) Ἀναφέρεται στὴν «ΚΟΛΩΝΑ»
β) Αὐτὰ τὰ πορτοκάλια φημίζονται
- Ὑπάρχουν καὶ τέτοια πεδία.
- Στὴν Πολιτὶα τὰ τρώγανε κιόλας
- α) Τὸ Λαμπράκη λέγεται αὐτὴ
β) Κετ' εὐθεῖαν μπροστὰ

ΚΑΘΕΤΑ

- Ἔτσι λεγόταν ὁ Ὀδυσσεύς
- α) Ὅλοι μας τὴ φορέσαμε (μὲ τὸ ἄρθρο) β) Ἀποφασίζει.
- α) Ἐκεῖ στὴν Πολιτὶα χόρευαν οἱ νύφες γυρίζοντας μὲ τὰ δάγια.
β) Ἀπορρυπαντικὸ (ἀντιστ.)
- α) Βάφει γυναικεῖα νύχια (ἀντ.)
β) Ἀνατολίτικα νομίσματα.
- α) Γιορτάζει τὸ Δεκαπεντάγιστο. β) Γράμματα ἀπὸ τὴ Γαλλία
- α) Τελικὸς σύνδεσμος.
β) Ἐπὶ χούντας γνωστὸς πρεσβευτὴς
- α) Βυζαντινὴ νότα. β) Οἱ καλοὶ νοικοκυραῖοι προσπαθοῦσαν νὰ τὰ ἔχουν γεμάτα.
- α) Πρόθεση. β) Κι ἔτσι λέγεται τὸ ὕστερο.
- α) Παράλιγο γκόλ β) Παράγγελμα γιὰ σταμάτημα ζώων (ἀντ.)
- α) Κι ἓνα ἄλλο ἀπορρυπαντικὸ
β) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία.
- α) Ἄρθρο (πληθ.).
β) Ἀχρετικὴ πόλη.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΑΜΟΙ

1. 'Ο 'Ιωάννης 'Αντωνίου με την Βάσω Βραβορίτου από τὰ Γιάννενα.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1. Χρήστος "Εξαρχος	κορίτσι
2. 'Αλεξάνδρα Σιώτου - Δευτεραίου	κορίτσι
3. Γιώργος Παπαδημητρίου	αγόρι
4. Χρήστος Ξεκάρφωτος	κορίτσι

ΘΑΝΑΤΟΙ

1. 'Η 'Ελένη Γέροντα - Τσαμάτη τήν 3 - 3 - 1981 σὲ ἡλικία 55 χρονῶν
2. Αἰκατερίνη Δ. Σπύρου τήν 3 - 3 - 1981 72 χρονῶν καὶ τάφηκε στὸ χωριό.
4. 'Η 'Ελένη Δ. Σιώτου τήν 4 - 3 - 1981 86 χρονῶν καὶ τάφηκε στὸ χωριό.
4. 'Ο Χριστόφορος Γ. Γέροντας τήν 3 - 4 - 1981 27 χρονῶν ἀπὸ αὐτοκινητιστικὸ δυστύχημα.
5. 'Ο Γιώργος 'Ιωάν. 'Αναστασίου τήν 17 - 4 - 81 σὲ ἡλικία 62 χρονῶν

